

Muhtasari wa

RIPOTI YA KATI YA MRADI WA YOU(TH) CARE

aidsfonds

ARASA
AIDS & Rights
Alliance
for Southern Africa

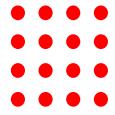

COPPER ROSE
ZAMBIA
Responsible Management Corporation

NYP+
Network of Young People
Living with HIV and AIDS

GLOBAL NETWORK OF
YOUNG PEOPLE
LIVING WITH HIV

Maelezo ya You(th) Care

Mradi wa You(th) Care ni juhudini ya ushirikiano kati ya washirika kadhaa inayolenga kuwawezesha vijana walio na umri kati ya miaka 10-24 nchini Kenya, Tanzania, na Zambia kushiriki katika huduma za Afya na haki zao za Afya ya uzazi

(SRHR). Mradi unafuata njia mbili zinazotegemeana: Njia ya 1 inazingatia kushawishi na kushawishi mazingira yanayowezesha upatikanaji wa huduma, wakati Njia ya 2 inazingatia kuimarisha uwezo na kushawishi upatikanaji wa huduma bora.

Lengo la tathmini ya mradi

Kuanzia Oktoba hadi Desemba 2023, tulianza tathmini ya mradi wetu unayoendelea ili kutathmini maendeleo ya utekelezaji wake. Tathmini hii ilifanyika kwa kipindi cha utekelezaji cha miaka miwili (2022-2023). Lengo kuu la ukaguzi huu lilikuwa kutoa ufahamu unaoweza kutumika kwa mipango ya baadaye na marekebisho ya kimkakati kwa miaka miwili ya mwisho ya mradi (2024-2025), kwa kiwango cha nchi na kimataifa. Kwa kusisitiza, ukaguzi wa kati ulilenga kubainisha matokeo mazuri, kutambua fursa na mapungufu, kupendekeza marekebisho yoyote yanayohitajika kwa malengo na viashiria vya mradi, na hatimaye kutoa mwongozo wa maamuzi ya kimkakati ili kuimarisha utekelezaji wa programu kwa kipindi cha miaka miwili ya mradi iliyobaki. Ni muhimu kutambua kwamba tulizingatia tu data za kihesabu kutoka 2022 na hatukujumuisha data kutoka 2023. Ingawa tulipokea ripoti kutoka kwa washirika wetu kwa 2023, maneno walijotumia yalikuwa tofauti na ilikuwa ngumu kulinganisha data yao na malengo ya mradi wetu. Tuliamua kutotumia nambari yoyote kutoka kwa ripoti hizo ili kuepuka mkanganyiko na makosa. Hata hivyo, tulitumia habari za maelezo kuongeza ripoti.

Njia ya ukaguzi wa kati

Zoezi hili limefanyika katika hatua kuu tano au awamu:

 Hatua ya 1: Kuanza- Tuliangalia nyaraka muhimu zote kuhusu programu na tukafanya ripoti ya awali.

 Hatua ya 2: Kukusanya Taarifa

- Tuliwasiliana na watu 31 muhimu waliohusika na mradi na wale wanaonufaika nayo ili kupata maoni yao.

 Hatua ya 3: Kuandaa Rasimu -

Tuliweka pamoja matokeo yetu ya awali katika ripoti ya rasimu, tukafanya mukutano wa kujadili, na kisha tukafanya marekebisho kulingana na mazungumzo.

 Hatua ya 4: Kumaliza Ripoti -

Tuliandaa toleo la mwisho la ripoti yetu, tukihakikisha kuongeza maoni ya mwisho.

 Hatua ya 5: Kushiriki Tulicho jifunza

- liwapa wote waliohusika matokeo ya mwisho katika mukutano mkubwa.

Utendaji wa programu umepimwa dhidi ya Mfumo wa Viashiria, kwa kutumia mfumo wa alama za "taa za trafiki" kama uliofanuliwa hapa chini:¹²

Kijani kinaonesha kuwa programu imefikia au imezidi kiwango cha nusu kama iliyokuwa wakati wa ukaguzi wa kat (MTR) (50% na zaidi)	Amber anaonyesha kuwa lengo la programu liko kwenye mstari, lakini kufikia MTR, limerudi nyuma. (5% - 49%)	Yekundu inaonyesha kuwa programu iko mbali na lengo kufikia MTR. (Chini ya 5%)	Grey inamaanisha hakuna data inayopatikana (hakuna data inayopatikana wakati wa tathmini)
Viashiria 9	8 Viashiria	2 Viashiria	6 Viashiria

Muhtasari wa kiwango cha pato dhidi ya malengo ya miaka 4

Njia ya 1: Ushawishi na Utetezi wa mazingira wezeshi	0.1.1	Idadi ya washirika wa You(th) Care walio na Maarifa ya Utetezi yaliyoboreshwu		Idadi ya vijana na vijana waliofikiwa katika utetezi		Idadi ya Ramani za Utetezi Zilizoandikwa kwa ajili ya Uratibu na Ushirkiano wa Jumuiya		Idadi ya Vijana Wanaojihusisha na Utetezi na Hatua za Kufanya Maamuzi, Idadi ya Vijana wanaojihusisha na Utetezi na Hatua za Kufanya Maamuzi	
	0.1.2	Idadi ya vijana na vijana waliofikiwa kuititia mawasiliano ya mababiliko ya kijamii na kitabia (SBCC)					% ya vijana walio na ujuzi ulioboreshwu kuhusu SRHR na VVU, huduma za kujitunza na jinsia		
	0.1.3	Idadi ya watoa maamuzi na watekelezaji wajibu waliofunzwa kama mabingwa wa mababiliko	Idadi ya watekelezaji wajibu waliofikiwa kuititia kampeni za mtandaoni na nje ya mtandao	Idadi ya waandishi wa habari waliofunzwa kuhusu SRHR pamoja na VVU	Idadi ya watendaji/ wadau wa jumuiya waliofikiwa wakati wa mazungumzo baina ya vizazi	Idadi ya watoa maamuzi na watekelezaji wajibu wanaoshiriki katika mikutano ya utetezi katika ngazi ya kitaifa na kitaifa	Idadi ya muhtasari wa sera na ripoti kivuli zilizo tengenezwa	Nakala ya # ya Wanahabari - safu ya 3	Idadi ya mawasilisho yaliyotolewa na washirika wa kitaifa kuhusu hati za sera na mkakati
Njia ya 2: Kuimarisha uwezo na utetezi wa utoaji huduma bora	0.2.1	Idadi ya watoa huduma za afya ya umma waliofunzwa kutoa huduma bora ya kisaikoloja na usaidizi (jumla ya hesabu)	Idadi ya mipango ya kuboresha ubora wa kituo iliyotengenezwa	Idadi ya tovuti za huduma za afya zinazotekeliza mipango yao ya kuboresha ubora (70% ya hatua za QIP zimetekelleza)	Idadi ya vituo vyaa afya vilivopimwa kwa kadi za alama	Idadi ya kadi za alama zilizokamilishwa na AYPLHIV za kipekee katika vituo hivyo	Idadi ya wahudumu wa afya ya jamii waliofunzwa kutoa huduma bora ya kisaikoloja na usaidizi (idadi ya jumla)	Idadi ya Wafasi Rika waliofunzwa (nambari za kipekee, hesabu limbikizi)	
	0.2.2	Kuongezeka kwa maarifa na mtazamo chanya kwa vijana na vijana na watoa huduma za afya ya umma waliofunzwa				Idadi ya watoa huduma za afya ya umma wanaoshiriki katika mikutano ya utetezi ya kitaifa, kitaifa na kikanda			

1

Matokeo kutoka kwa Lengo la 1: Maarifa ya Mipango ya Kimkakati ya 2024-2025

Mafanikio ya Athari:

- Matokeo yanayoonekana:** Mabadiliko chanya tayari yanaonekana, k.m kupungua kwa maambukizi mapya ya VVU kwenye tovuti zetu nchini Tanzania, kuonyesha mafanikio ya mapema.
- Hatua ya Kenya:** Ni mionganoni mwa miongozo ya kwanza barani Afrika kuitisha miongozo ya kujihudumia ya WHO, inayoonyesha uongozi katika uvumbuzi wa afya.
- Ahadi ya Zambia:** Wizara ya Afya inaadidi huduma bora zaidi kwa ajili ya vijana, kuonyesha msaada wa serikali.

Mafanikio Muhimu na Maendeleo:

- Siku za Huduma ya Afya nchini Kenya:** Siku hizi maalum huboresha ufikiaji wa huduma za afya kwa AYPs, kuonyesha jinsi ushirikiano na uratibu unaofaa na watoa huduma za afya na AYP unaweza kusababisha kuongezeka kwa upatikanaji wa bidhaa na huduma za VVU/SRHR.

- Kampeni ya Tabasamu (Zambia):** Kampeni ya Tabasamu ni mpango wa watoa huduma za afya nchini Zambia ili kuboresha huduma rafiki kwa vijana. Wafanyakazi wa Afya walianzisha Kampeni ya Smile nchini Zambia, kama matokeo ya mafunzo ya wafanyakazi wa afya katika vituo vya You(th) Care, ili kuunda mazingira rafiki ya vijana kwa vijana katika vituo vya afya.

- Michango ya Sera:** Tunalenga kushawishi sera katika nchi za zinazofanya mradi wa You(th) Care ili kuanzisha huduma ya kujitunza na VVU/SRHR kama kipaumbele cha vijana. Juhudi nchini Kenya kuendeleza vijana na mifumo ya vijana ni hatua za kupon gezwa kuelekea kuimarishe sera.

Changamoto na Fursa:

- Haja ya kupanua ufikiaji wa programu na kuboresha mazoea ya ufuutiliaji na tathmini ni dhahiri. Fursa za ukuaji ni pamoja na kuongezeka kwa ushirikishwaji wa umma na ubia shirikishi.

2

Matokeo kutoka kwa Lengo la 2: Kuimarishe Athari Kupitia Uzingatiaji wa Kimkakati

Utekelezaji Muhimu:

- Uongozi wa Vijana:** Tumeona ushiriki thabiti wa vijana katika uongozi na utekelezaji wa programu, ingawa changamoto katika ugawaji wa bajeti na kufafanua mipango "inayoongozwa na vijana" zinaendelea.
- Usikivu wa Jinsia:** Uelewa wa mbinu za kuleta mabadiliko ya kijinsia unakua, lakini kuongeza juhudhi hizi ni muhimu kwa athari pana zaidi katika jamii.

- Mtazamo unaozingatia Haki:** Kujitolea kwa ujumuishi na haki za binadamu kunasalia kuwa na nguvu, ikiungwa mkono na ushirikiano na ushirikiano mzuri.

- Ushirikishwaji wa watoa huduma za Afya:** Kuendelea kwa mafunzo ya watoa huduma za afya katika kutoa huduma rafiki kwa vijana na ubora wa huduma ya afya ya SRHR imekuwa muhimu katika kutetea matumizi ya huduma kwa AYPs.

3

Matokeo kutoka kwa Lengo la 3: Kuangazia Maadili na Mafanikio ya Programu

Mapendekezo ya Kuboresha:

- Kuzingatia kwa muda mfupi:** Kuimarishe mifumo ya ufuutiliaji na tathmini na kushughulikia changamoto za kiutendaji ni vipaumbele vya haraka.
- Mkakati wa Muda Mrefu:** Kuandika mafanikio yetu, kupanua wigo ili kujumuisha idadi ya watoto, na kuimarishe uwezo wa watetezi wa vijana ni muhimu kwa athari endelevu.

Mipango Endelevu:

- Uhifadhi na Ushirikiano:** Kurekodi mafanikio na kufanya kazi na taasisi endelevu ni hatua muhimu za kuhakikisha mafanikio yetu ya muda mrefu.
- Ushirikiano wa Serikali:** Kuimarishe uhusiano na mashirika ya serikali kunaweza kupata umiliki na uwezekano wa kufungua fursa za ziada za ufadhili.

Mbinu Bora kutoka kwa Mradi wa You(th) Care

- **Juhudi Zinazoongozwa na Vijana:** Sio tu zinawezeshwa kutoka kwa mradi; pia wanashiriki kikamilifu na kufanya maamuzi makubwa, kwa mwongozo kutoka kwa watoa huduma za Afya wenye uzoefu na viongozi wa jamii.
- **Kufikia Kila Mahali:** Iwe ni shulenii, jumuiya, au vituo vya afya, tunatafuta njia za kuunganishwa na vijana, wa shulenii au nje ya shule.
- **Mbinu Iliyobinafsishwa:** Mbinu yetu ni nzuri katika kufikia vikundi tofauti vya vijana, kwa kuwashirikisha katika maeneo kama vile mahali pa ibada, shule, au vituo vya jumuiya ili kuzungumza na kila mtu kwa ukamilifu.
- **Zana Rafiki:** Tumetengeneza zana maalum

zinazofaa kwa vijana, kwa waelimishaji rika na kwa wafanyakazi wa afya ambayo hutoa taarifa za kina kuhusu Kujitunza na Afya ya ngono na uzazi.

- **Kujifunza na Kukua Pamoja:** Mshirika wa kushirikiana na-katika mradi wa You(th) Care, huhakikisha kwamba tumewezeshwa vyema, na kuturuhusu kusaidia na kuunga mkono vijana kwa ufanisi zaidi.
- **Pamoja Zaidi:** Wahudumu wa Afya ya jamii na waelimishaji rika wanapoungana, wanajifunza mengi kutoka kwa kila mmoja wao, wanakuwa na ujasiri zaidi, na wanakuwa bora katika kusaidia na kuunga mkono vijana.

Mapendekezo ya Athari ya Kudumu ya You(th) care

- **Kuweka mafanikio:** Kuorodhesha Writing down what we've achieved and how we did it is key. This way, future projects can learn from our journey.
- **Kushirikiana na muda mrefu akilini:** Kushirikiana na washirika, serikali za mitaa na vituo vya afya, kutahakikisha hiyo inamaanisha kuwa mazoea mazuri yanaendelea.
- **Washirikishe Vijana:** Kuendelea kufanya kazi na vijana hata baada ya mradi kumalizika ni muhimu. Ushiriki wao unaoendelea utaweka kasi na masomo kushirikishwa.
- **Fanya kazi pamoja tangu mwanzo:** Wakati wa kuunda programu mpya, washirikishe watu wanaowaunga mkono tangu mwanzo. Hii inahakikisha kila mtu anahisi kuwa mradi huo ni wake.
- **Masuala ya Sera:** Tunalenga kufanya Afya hya uzazi, kujitunza na masomo kutoka kwa mradi kuwa sehemu ya sera rasmi za afya nchini. Kwa

kufanya kazi na vikundi vya serikali na kushiriki kile tumejifunza katika mikutano ya kitaifa na ya Wilaya, tunaweza kufikia na kusaidia watu wengi zaidi.

- **Panua Mduara wetu:** Kushirikiana na wanahabari, kutoa mafunzo kwa viongozi vijana zaidi, na kuwapa washirika wetu zana wanazohitaji ili kufanikiwa kutasaidia mafanikio ya mradi wetu kudumu.
- **Jenga Ujuzi Wetu:** Kuimarisha uwezo wetu wa kupata rasilimali kwa ajili ya miradi ya baadaye inamaanisha tunaweza kuendelea kuleta mabadiliko katika jumuiya zetu.
- **Kuza Timu Yetu ya Mawakili:** Kadiri mawakili wachanga tunavyofundisha, ndivyo ujumbe wetu utakavyoenea.
- **Shirkisha Serikali:** Kupata maafisa wa serikali kwenye bodi kunaweza kusaidia kupata ufadhili, kama vile Zambia, ambapo fedha za ndani zimethibitisha kuunga mkono juhudzi za mradi.

Kwa muhtasari, wakati mradi wa You(th) Care umeonyesha maendeleo makubwa kuelekea malengo yake, juhudzi zinazoendelea za kuboresha mikakati, kupanua ufikiaji, na kuimarisha uendelevu wa programu ni muhimu. Vitendo hivi vitahakikisha kuwa mpango huo unaendelea kufaulu na uwezo wake wa kuleta matokeo ya maana kwa jamii inayohudumu.